

Ministerie van Defensie

Net-Minist

CHEF VAN DE GENERALE STAF / BEVELHEBBER DER LANDSTRIJDKRACHTEN

Afdeling/Section Inlichtingen en Veiligheid

Postadres: Thérèse Schwartzstraat 15

Telefoon: 070-245370 / 070-735735

Men wordt verzocht bij beantwoording, datum en nummer van deze brief nauwkeurig te vermelden

C O N F I D E N T I E E L

uw kenmerk

uw brief van

ons nummer
082/6/A/76/Conf

's-Gravenhage,

30 MAART 1976

bijlagen: div.

Aan

Verzendlijst

onderwerp: Supintrep "Para-militaire organisaties in de Warschaupaktlanden en in Joegoslavië"

Hierbij doe ik U het in de verzendlijst aangegeven aantal exemplaren van het supintrep "Para-militaire organisaties in de Warschaupaktlanden en in Joegoslavië" toekomen.

Typ : M.H.

Coll: 8

DE CHEF VAN DE GENERALE STAF
VOOR DEZE:
HET HOOFD VAN DE SECTIE INL A
DE LUITENANT-KOLONEL

C. KLOOS

C O N F I D E N T I E E L

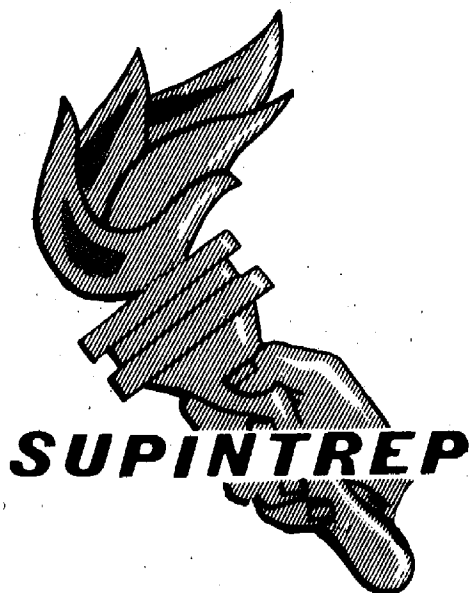
CONFIDENTIEEL

082/6/A/76/C

**MINISTERIE VAN DEFENSIE
GENERALE STAF
AFD INLN / VEIL**

**WARSCHAUPAKT
EN
JOEGOSLAVIË**

PARA-MILITAIRE ORGANISATIES

CONFIDENTIEEL

DATUM VAN UITGIFTE

30 MAART 1976

CONFIDENTIEEL

1

SUPINTREP

PARA - MILITAIRE ORGANISATIES

IN DE

WARSCHAUPAKTLANDEN

EN IN

JOEGOSLAVIE

januari 1976

CONFIDENTIEEL

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>pag</u>
I Inleiding	3
II Para-militaire opleidingsorganisaties	4-5
DOSAAF (Sovjet-Unie)	5-6
GST (Oost-Duitsland)	7
LOK (Polen)	8
SVAZARM (Tsjechoslowakije)	8-9
MHSZ (Hongarije)	10
DKMS (Bulgarije)	10-11
UTC (Roemenië)	11
Joegoslavië	11
III Para-militaire organisaties	12
Fabrieksmilitie (Sovjet-Unie)	12-13
BEFO (Oost-Duitsland)	13
TRAPO (Oost-Duitsland)	13-14
Kampfgruppen (Oost-Duitsland)	14-16
ORMO (Polen)	16-17
LM (Tsjechoslowakije)	17-18
Munkaörseg (Hongarije)	18
NM (Bulgarije)	19
Patriottische Garde (Roemenië)	19-20
Militie (Joegoslavië)	20
IV Conclusies	21

I. INLEIDING

In alle Warschaupaktlanden bestaan para-militaire organisaties, die qua uitrusting en organisatie niet identiek, maar wel karakteristiek voor deze landen zijn.

Onder para-militaire organisaties worden verstaan:

Organisaties, die op militaire wijze zijn georganiseerd, bewapend en geuniformeerd, onder nationale leiding staan en ingezet worden voor de verdediging van het land in aktieve zin.

Voor de verdediging van het land in passieve zin is een civiele verdedigingsorganisatie opgericht.

Het komt echter voor dat, in het kader van de totale landsverdediging, de para-militaire organisaties ook een belangrijke taak verrichten bij de civiele verdediging. (Zie ook supintrep "Civiele verdediging in de Warschaupaktlanden" d.d. mei 1975).

In dit supintrep wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen:

- Para-militaire opleidingsorganisaties

die onder meer tot doel hebben de gehele bevolking of gedeelten er van op te leiden voor de verdediging van het land (militaire en civiele verdediging) en

- Para-militaire organisaties

die, gezien hun aard en samenstelling, daadwerkelijk kunnen worden ingezet voor de militaire verdediging van het land.

Door het uitvoeren van hun taken, zoals het bewaken van belangrijke objecten, bruggen, verkeersknooppunten, enz, kunnen de laatstgenoemde para-militaire organisaties worden gezien als een ondersteuning van de reguliere strijdkrachten.

In alle Warschaupaktlanden zijn de jeugdorganisaties nauw betrokken bij het motiveren van de jeugd (o.a. het geven van de ideologische opleiding). In dit supintrep zijn deze jeugdorganisaties echter niet opgenomen, behalve v.w.b. die landen, waar zij belast zijn met het geven van de pré-militaire opleiding.

II. PARA-MILITAIRE OPLEIDINGSORGANISATIES

A. Algemeen

In bijna alle landen van het Warschaupakt is een opleiding van de bevolking voor de "verdediging van het Vaderland" verplicht.

Er kunnen twee opleidingsrichtingen worden onderscheiden:

1. Passief

waarbij het grootste deel van de bevolking op scholen, in bedrijven of bij organisaties t.b.v. de civiele verdediging theoretisch onderricht krijgt in het zich beschermen tegen de uitwerking van massa-vernietigingswapens.

2. Aktief

a. de technische voorbereiding van bepaalde groepen van de bevolking, die vrijwillig of verplicht lid zijn van een para-militaire of een civiele verdedigingsorganisatie;

b. de voorbereiding van jongeren die actieve dienst moeten gaan verrichten binnen de strijdkrachten.

De "Verenigingen ter ondersteuning van de strijdkrachten" zijn belast met het geven van deze opleidingen.

B. Verenigingen ter ondersteuning van de strijdkrachten

1. Algemeen

Deze Verenigingen bestaan onder verschillende namen in alle WP-landen m.u.v. Bulgarije en Roemenië, waar de jeugdorganisaties met deze opleidingen zijn belast. Hoewel de jeugd door deze verenigingen wordt aangetrokken voor het beoefenen van sport en andere activiteiten, worden twee essentiële taken in het oog gehouden:

a. deelname aan politieke en ideologische vorming van de jeugd en

b. het geven van een militaire opleiding aan toekomstige dienstplichtigen, met als doel dat de dienstplichtigen na het beëindigen van deze opleiding onmiddellijk kunnen worden opgenomen in de strijdkrachten (pré-militaire opleiding).

De pré-militaire opleiding omvat: kennis van militaire voorschriften en reglementen, exercitie, schieten, wapenkennis, kaartlezen, NBC- en rij-opleiding, parachutespringen en watersporten, zoals duiken en roeien.

De "Verenigingen" zijn veelal gesubordineerd aan de Ministeries van Defensie. Op alle niveaus bestaan nauwe contacten tussen de strijdkrachten en deze Verenigingen. Over het algemeen zijn de instructeurs actief dienende of reserve officieren c.q. onderofficieren.

Aangezien op de scholen reeds in de eerste klassen militair onderricht wordt gegeven, kunnen op deze scholen ook instructeurs van de Verenigingen werkzaam zijn. Op scholen voor voortgezet onderwijs en universiteiten worden eveneens elementen van de Verenigingen aangetroffen, waarbij instructeurs zijn aangesteld om de verplichte vakken op het gebied van militaire vorming te geven. Deze vorming is een uitgebreide pré-militaire opleiding. Nadat de studenten voor hun examens zijn geslaagd kunnen zij, indien zij daarvoor geschikt worden geacht, direkt worden geplaatst als officier bij de strijdkrachten of in de Reserve.

De theoretische militaire opleiding wordt aangevuld door een praktische opleiding tijdens de vakantieperiode in kampen van de Verenigingen.

2. Verenigingen

a. Sovjet-Unie: DOSAAF

(Dobrovolnoye Obshchestvo Sodeystviya Armii, Aviatsii i Flotu - Vrijwilligersvereniging voor ondersteuning van het leger, de luchtmacht en de vloot)

De DOSAAF, die is gesubordineerd aan het Ministerie van Defensie, wordt geleid door een Voorzitter (momenteel een Maarschalk), die wordt bijgestaan door een

eerste plaatsvervanger, Deze leiden het Centraal Comité, waaronder de DOSAAF-afdelingen ressorteren. Deze afdelingen zijn toegevoegd aan de Militaire Kommissariaten van de Republieken, de Oblasten en de Rayons).^{x)}

De DOSAAF-basisorganisaties, welke zijn opgericht in de fabrieken, landbouwbedrijven, universiteiten en de scholen, zijn rechtstreeks verantwoording verschuldigd aan de DOSAAF-afdelingen van de rayons.

Deze basisorganisaties zijn onderverdeeld in secties, waar een bepaalde tak van opleiding wordt gegeven. Toetreding tot de DOSAAF geschiedt op vrijwillige basis voor de jeugd in de leeftijd van 14-25 jaar. Van Komsomolleden^{x)} wordt verwacht dat zij lid van de Vereniging worden.

De laatste jaren is de DOSAAF betrokken bij de voorbereiding van de bevolking voor de bescherming tegen massavernietigingswapens. Daarnaast verzorgt de Vereniging ook de gehele pré-militaire opleiding - in totaal 140 uur - van de jeugd in de leeftijd van 16 t/m 18 jaar.

De leraren en instructeurs worden hoofdzakelijk gerecruteerd uit reserve officieren en onderofficieren. Het komt echter ook regelmatig voor dat actief dienend personeel wordt aangetrokken (aangewezen) voor het geven van instructie.

Bijna de gehele politiek/ideologische opleiding blijft in handen van de Communistische Partij en de Komsomol.

Als instructeurs treden hierbij op:

commandanten van militaire eenheden, politieke officieren en Partij-leden.

Contrôle op de kwaliteit van de DOSAAF-opleidingen wordt uitgeoefend door de Militaire Kommissariaten, de Partij Comité's, de Komsomol, de staven voor civiele verdediging, de gezondheidsorganisaties en door de Inspecteurs voor Volksoopvoeding in het betreffende rayon.

^{x)} Oblast = Administratieve indeling vgl. provincie
Rayon = idem vgl. stad
Komsomol = Communistische Jongeren organisatie

b. Oost-Duitsland: GST

(Gesellschaft für Sport und Technik)

De GST, opgericht op 7 augustus 1952, ressorteerde aanvankelijk onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Sinds maart 1956 is de Vereniging ondergebracht bij het Ministerie van Defensie.

Evenals bij de DOSAAF staat ook hier een Centraal Comité aan het hoofd, dat wordt geleid door een President met vijf plaatsvervangers. Dit Comité komt iedere vijf jaar bijeen.

Onder het Centraal Comité ressorteren 15 Distriktscomité's ieder met een sterkte van 50 leden.

Deze Comité's vergaderen twee keer per jaar. Onder de Distriktscomité's ressorteren de plaatselijke Comité's, welke ieder bestaan uit ongeveer vier leden, waaronder een politieke officier en een militaire specialist.

Op scholen en bedrijven worden basisorganisaties aangetroffen, die bestaan uit één of meer Hundertschaften die weer zijn onderverdeeld in secties en groepen. Toetreding tot de GST geschiedt, evenals in de Sovjet-Unie, op vrijwillige basis voor jongeren van 14 tot 25 jaar.

Voor de politiek/ideologische opvoeding werkt de GST nauw samen met de FDJ (Freie Deutsche Jugend), de Communistische jongerenorganisatie.

Tot de taken van de GST behoren:

- het ontwikkelen van de lichamelijke en fysieke kwaliteiten van de jeugd;
- het maken van propaganda voor dienstneming bij de strijdkrachten en
- het in conditie houden van het reserve personeel van de strijdkrachten.

Het aantal leden wordt geschat op 500.000, waarvan 20.000 in vaste dienst van de GST.

b. Polen: LZM

CONFIDENTIEEL

(Liga Obrony Kraju - Liga voor Landverdediging)

c. Polen: LOK

(Liga Obrony Kraju - Liga voor landsverdediging)

De LOK is voortgekomen uit de in 1953 opgerichte Liga van Soldatenvrienden. In 1962 is de LOK gereorganiseerd tot de huidige vorm.

Ook de LOK is gesubordineerd aan het Ministerie van Defensie. Op Wojewodschniveau (provincie) bevinden zich LOK-staven, die zijn onderverdeeld in secties voor clubs van reserve officieren, opleiding, politiek, kader, propaganda enz; in de steden en dorpen bevinden zich kringen.

De taken van de LOK zijn zeer uitgebreid, zoals:

- het organiseren van de pré-militaire opleiding van de jeugd;
- het assisteren bij het formeren van eenheden voor de civiele verdediging;
- het organiseren van bijeenkomsten van clubs van reserve officieren;
- het geven van de ideologische en politieke opleiding aan de bevolking binnen het kader van de algemene verdediging.

In het kader van de algemene verdediging van het Vaderland neemt de LOK een zeer belangrijke plaats in v.w.b. de opleiding van de bevolking ten aanzien van de bescherming tegen de uitwerking van massa-vernietigingswapens.

De LOK kan worden gezien als een overkoepelende organisatie van alle jeugdbewegingen die zich in het kader van de algemene verdediging gedeeltelijk bezighouden met defensiewerk.

Op dit ogenblik telt de LOK naar schatting 2.200.000 leden, die zijn verdeeld over 27.000 kringen en 3.000 clubs.

d. Tsjechoslowakije: SVAZARM

(Svaz Pro Spolupraci S Armadou - Vereniging voor samenwerking met de strijdkrachten)

De op 4 november 1951 opgerichte SVAZARM ressorteert

onder de Nationale Raad. Aan het hoofd van de Vereniging staat het Federale Comité, dat is samengesteld uit 40 gedelegeerden uit de twee deelrepublieken.

Ieder van deze republieken beschikt over een uit 60 leden bestaand Centraal Comité, waaronder de provinciale comité's zijn gesubordineerd.

Ten aanzien van de activiteiten van de SVAZARM hebben de Ministeries van Defensie, Binnenlandse Zaken en Cultuur grote invloed.

Aan het hoofd van de verschillende afdelingen staan gespecialiseerde officieren, die door de afdeling Kader van het Ministerie van Defensie aan de Vereniging ter beschikking worden gesteld.

Het eventueel noodzakelijke burgerpersoneel wordt op voordracht van de SVAZARM benoemd door de Communistische Partij.

In 1965 werd het aantal leden geschat op 1.000.000, doch in 1968 viel het aantal leden tot de helft terug, waarna het weer steeg tot het in 1972 geschatte aantal van 800.000.

Een van de belangrijkste taken van de SVAZARM is het geven van de pré-militaire opleiding, die op de scholen verplicht is. Werkende jongeren kunnen op vrijwillige (?) basis de pré-militaire opleiding volgen. De gehele opleiding duurt twee jaar.

Een andere taak is het opleiden van de bevolking voor civiele verdediging.

In 1970 is een uit reserve officieren en onderofficieren bestaande organisatie opgericht, die tot taak heeft de jongeren, die deel uitmaken van de basisorganisaties van de SVAZARM, te begeleiden tot hun dienstneming binnen de strijdkrachten of de eenheden voor de civiele verdediging.

Tussen de SVAZARM, de politieke afdeling van de strijdkrachten en de SSM (Communistische Jongerenorganisatie) bestaat op alle niveaus een nauwe samenwerking.

e. Hongarije: MHSZ

(Magyar Honvedelmi Sportszövetseg - Hongaarse
vereniging voor Landsverdediging)

De MHSZ is opgericht in 1957. De Vereniging is voortgekomen uit de eerder opgerichte vrijwilligersvereniging voor nationale verdediging van Hongarije (MOHOSZ). Op nationaal niveau bestaat een MHSZ-comité, waaronder de provinciale comité's ressorteren.

Hieronder ressorteren weer comité's, die in steden, dorpen, grote fabrieken en bedrijven worden aangetroffen.

De Vereniging heeft tot taak:

- het geven van de pré-militaire opleiding en
- het assisteren bij de civiele verdedigingsopleiding van de bevolking.

Voor beide opleidingen betreft het zowel het militaire deel als het politiek/ideologische gedeelte. Het aantal leden bedraagt naar schatting 140.000. Het kader wordt gevormd door actief dienende officieren en reserve officieren.

f. Bulgarije: DKMS

(Dimitroff Komsomol)

Het verzorgen van de pré-militaire opleiding was tot 1968 in handen van de DOSSO, ook een vereniging ter ondersteuning van de strijdkrachten.

Sinds de opheffing van de DOSSO in dat jaar, werd de pré-militaire opleiding een taak van de DKMS, een organisatie welke is te vergelijken met de Komsomol in de Sovjet-Unie.

Evenals in de Sovjet-Unie neemt de tweejarige pré-militaire opleiding in totaal 140 uur in beslag en vindt plaats op de scholen.

Het aantal leden in de leeftijd van 14 tot 28 jaar werd in 1973 geschat op 1.300.000.

Aan het einde van de pré-militaire opleiding worden onder leiding van het leger 10-daagse oefeningen

gehouden.

De gehele organisatie is in handen van de Communistische Partij van Bulgarije (BKP).

g. Roemenië: UTC

(Uniunea Tineretului Communist din Republica Socialistă Romania - Communistische Jeugdvereniging van de Socialistische Republiek Roemenië)

Roemenië heeft nooit beschikt over een aparte organisatie die tot doel heeft de bevolking en de jeugd een pré-militaire opleiding te geven.

Evenals in Bulgarije is deze opleiding in handen van de Communistische Jeugdorganisatie.

Ook deze vereniging is over het gehele land vertakt. Basisorganisaties kunnen in de scholen, fabrieken, landbouwbedrijven, stadswijken en in militaire eenheden, worden aangetroffen.

De leden van deze Vereniging dienen de bevolking t.a.v. de verdediging van het Vaderland te activeren.

h. Joegoslavië

Joegoslavië kent geen bepaalde organisatie, welke is belast met de opleiding van de bevolking.

In het kader van de algemene volksverdediging wordt op scholen, universiteiten, fabrieken en bedrijven verplicht onderricht gegeven in civiele en territoriale verdediging.

III PARA-MILITAIRE ORGANISATIES

A. Algemeen

Over het algemeen kan worden gesteld dat tot de belangrijkste taken van de para-militaire organisaties in het Warschaupakt behoren:

- het voorkomen en het herstellen van de openbare orde na ongeregelheden;
- het bewaken van belangrijke objecten, bruggen, verkeersknooppunten, aan- en afvoerwegen, enz;
- het opsporen en vernietigen van in het achterland binnengedrongen vijandelijke spionage of sabotagegroepen en
- het ondersteunen van maatregelen die worden uitgevoerd t.b.v. de civiele verdediging.

Deze para-militaire organisaties zijn in eerste instantie veelal verantwoording verschuldigd aan plaatselijke autoriteiten en Communistische Partij-instanties.

De belangrijke verschillen tussen eenheden voor de territoriale verdediging en para-militaire eenheden zijn:

- eenheden voor de territoriale verdediging zijn hoofdzakelijk bemand met dienstplichtig of reserve personeel dat wordt opgeroepen in het kader van de dienstplichtwet;
- para-militaire eenheden worden hoofdzakelijk bemand door "vrijwilligers" en hebben een meer politionele taak.

B. Organisaties

1. Sovjet-Unie

a. Fabrieksmilitie

In de Sovjet-Unie bestaat - voor zover bekend - één para-militaire organisatie - de fabrieksmilitie - die, hoewel niet ondergebracht in een groter verband, is belast met het bewaken van fabrieken. Deze organisatie wordt ook ingeschakeld bij het uitvoeren van

civiele-verdedigingsmaatregelen.

2. Oost-Duitsland

a. BEPO (Bereitschaftspolizei)

De BEPO bestaat uit 21 snel inzetbare, gemotoriseerde politiebataljons, die ressorteren onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Elk van de 14 Bezirken beschikt over één bataljon; drie bataljons zijn gelegerd in Berlijn en één opleidingsbataljon in Potsdam. Voorts beschikt het Ministerie van Binnenlandse Zaken zelf over drie bataljons als algemene reserve.

De BEPO-eenheden kunnen worden ingezet door het Directoraat Volkspolizei van een Bezirk.

Een bataljon, waarvan de sterkte varieert van 500-700 man, wordt onderverdeeld in:

- een staf en een verzorgingscompagnie;
- twee gemotoriseerde compagnieën (vrachtauto's);
- één gemotoriseerde compagnie (gepantserde personeelsvoertuigen);
- één ondersteuningscompagnie en
- één opleidingscompagnie.

In het totaal beschikt de BEPO over ongeveer:

- 250 BTR-152, BTR-40 of BTR-40P;
- 150 kanonnen 57 mm, 76 mm of 82 mm;
- 120 mortieren 82 mm en
- per politiecompagnie één waterkanon.

De gebruikte typen vrachtauto's zijn de W-50, Robur en UAZ-69.

De personele sterkte van de BEPO wordt geschat op 15.000 man.

b. TRAPO (Transportpolizei)

Er zijn aanwijzingen dat de TRAPO op 1 januari 1976 zou worden opgeheven en ondergebracht bij de VOPO. Tot de taken van de TRAPO, die ressorteert onder

het Ministerie van Binnenlandse Zaken, behoorden:

- het beveiligen van spoorwegstations en spoorweginstallaties en
- het bewaken van belangrijke konvooien.

De TRAPO had een sterkte van ongeveer 8.500 man, die waren verdeeld over 17 gekazerneerde eenheden en 10 Hundertschaften verdeeld over acht distrikten (Berlijn, Greifswald, Dresden, Halle, Schwerin, Cottbus, Erfurt en Magdenburg).

De bewapening van deze eenheden bestond uit lichte mitrailleurs en handvuurwapens.

Indien de TRAPO volledig wordt opgenomen in de Volkspolizei, is het de vraag of alle taken van de TRAPO in den vervolge zullen worden verricht door de VOPO. Verdere informatie dient te worden afgewacht.

c. Kampfgruppen der Arbeiterklasse

De grootste para-militaire organisatie in Oost-Duitsland is de Kampfgruppen der Arbeiterklasse.

De totale sterkte wordt geschat op 350.000-400.000 man.

De eenheden staan onder bevel van Bezirk- en Kreisautoriteiten, die allen SED-functionarissen zijn.

De gehele organisatie is tweeledig gesubordineerd:

- voor wat betreft de technische aspecten: rechtstreeks onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken;
- voor wat betreft de inzet: onder de SED.

De organisatie en uitvoering is in handen van de Volkspolizei (Min. van Binnenlandse Zaken).

De eerste secretaris van de Partij (SED) is tevens de hoogste chef van de Kampfgruppen. Hij staat aan het hoofd van de Centrale Commissie Kampfgruppen, waarin vertegenwoordigers zitting hebben van de NVA (Nationale Volksarmee), de Ministeries van Staatsveiligheid, Binnenlandse Zaken, Transport, Economische Zaken, Post en Telegraaf, Onderwijs en Landbouw.

Ook in de Bezirken en Kreisen staan de Kampfgruppen onder leiding van de eerste secretaris van de SED van

het betreffende Bezirk of Kreis.

Op beide niveaus is een Kampfgruppenstaf aanwezig. Er zijn drie soorten Kampfgruppen te onderscheiden, namelijk:

- Fabriekskampfgruppen, waarvan de sterkte kan variëren van één of meerdere secties tot één of meerdere Hundertschaften. Deze eenheden zijn in oorlogstijd statisch en hebben een taak die meer ligt op het gebied van civiele verdediging dan op die van de territoriale verdediging.
- Kreiskampfgruppen, waarvan de sterkte kan variëren van één tot meerdere Hundertschaften of Bataljons; ze hebben een taak op het gebied van de territoriale verdediging binnen een Kreis en
- Bezirkkampfgruppen, die in bataljons zijn geformeerd; ze hebben een zwaardere bewapening dan de beide eerder genoemde eenheden en zijn bovendien gemotoriseerd. Ook deze eenheden zijn bestemd voor de territoriale verdediging binnen het Bezirk.
Ieder bataljon telt ongeveer 400 man en is samengesteld uit drie infanterie Hundertschaften en één ondersteunings-Hundertschaft.

De leden van de Kampfgruppen zijn allen "vrijwilligers" in de leeftijd van 25 tot 60 jaar. Zij krijgen een jaarlijkse opleiding van 120 uur, die wordt gegeven door officieren van de Volkspolizei en NVA.

Afhankelijk van het type eenheid kan de bewapening bestaan uit mortieren, anti-tankgeschut, luchtdoelgeschut, lichte mitrailleurs en lichte handvuurwapens. Opslag en onderhoud van het materieel vindt plaats in kazernes van de Volkspolizei of in de fabrieken.

De Kampfgruppen worden ingezet door de eerste secretaris van de SED, die aan het hoofd staat van een Zentrale Einsatzleitung, Bezirk Einsatzleitung of Kreis Einsatzleitung.

Deze Einsatzleitungen worden bemand door burgers en

militairen en hebben tot taak het organiseren van de territoriale verdediging. Leden van deze Einsatzleitungen zijn o.a. hoofden van de Volkspolizei, hoge officieren van de NVA en SED-functionarissen. Deze staven befoeren ook controle uit op de activiteiten van de Kampfgruppen, de ledenadministratie en de benoeming van leidinggevende functionarissen.

3. Polen

a. ORMO (Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej)

De ORMO, de vrijwillige reserve militie, is opgericht in 1946 en telt op het moment ongeveer 350.000 leden.

De Presidia van de Volksraden hebben de supervisie over de eenheden en controleren en coördineren hun activiteiten.

De gehele organisatie ressorteert onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Tot de taak van de ORMO behoort:

- het handhaven van de openbare orde en
- het in samenwerking met de plaatselijke defensie-organisaties verder ontwikkelen van de civiele-verdedigingsaangelegenheden.

In oorlogstijd kan de ORMO worden ingezet voor territoriale verdediging, onder commando van de plaatselijke militaire commandant.

Op Wojewodschafts- (provincie) en Gmini-(stad) niveau worden ORMO-staven aangetroffen, waarin vertegenwoordigers van de Volksraden, militie, partij- en massa-organisaties zitting hebben. Tot hun taak behoort:

- het maken van propaganda voor de ORMO;
- het recruteren van nieuw personeel;
- het aanstellen van commandanten en
- het coördineren van ORMO-activiteiten met de LOK, defensie-organisaties, brandweer en het Rode Kruis.

Voor het uitvoeren van de ORMO-taken mag een ORMO-lid worden ingeschakeld voor een periode van maximaal drie werkdagen per maand.

Het merendeel van de vrijwilligers bestaat uit ex-dienstplichtigen, die kennelijk toetreding tot de ORMO verkiezen boven het opgenomen worden in het reserve-verband van de strijdkrachten.

Er is sprake van dat er nieuwe regionale eenheden zullen worden opgericht en tevens zijn er aanwijzingen dat er eenheden zijn, die zijn uitgerust met gepantserde persoonsvoertuigen. In hoeverre dit een reorganisatie betreft of een nieuw type (ORMO) eenheid, dient te worden afgewacht.

4. Tsjechoslowakije

a. LM (Lidovice Milice - Volksmilitie)

De LM is opgericht in 1945 en ressorteert onder de eerste secretaris van de Communistische Partij.

De totale sterkte wordt geschat op 50.000 man; toetreding staat open voor partijleden en kandidaat-partijleden.

Als "een bewapende eenheid van de Communistische Partij", bestaande uit vrijwilligers, heeft de LM tot taak:

- het in samenwerking met de strijdkrachten of zelfstandig verdedigen van het territorium;
- het verdedigen en bewaken van belangrijke fabrieken en objecten;
- het assisteren bij natuurrampen en
- het handhaven van de openbare orde.

Basisorganisaties van de LM worden aangetroffen in fabrieken. De minimale sterkte is dan één peloton.

Per stad of groter administratief deel van het land worden deze pelotons ingedeeld in compagnieën en bataljons. De sterkte van een peloton bedraagt 35 man, van een compagnie 108 man en van een bataljon 435 man.

Hun uitrusting bestaat uit lichte handvuurwapens, lichte mitrailleurs, mortieren en kanonnen.

Het benodigde vervoer wordt, indien noodzakelijk, gerequireerd van fabrieken.

De strijdkrachten, het Ministerie van Binnenlandse Zaken, de veiligheidstroepen en de civiele verdedigingseenheden

zijn verplicht de LM bij te staan. Verder...

zijn verplicht de LM bij te staan v.w.b. de personeels-aangelegenheden, de politieke en militaire/politionele opleiding en het ter beschikking stellen van materieel, zodat deze organisatie zijn taak kan uitvoeren.

In 1971 is men begonnen met een reorganisatie van de LM, waarbij de organisatie van de Oostduitse Kampfgruppen als voorbeeld zou zijn genomen. In hoeverre deze reorganisatie inmiddels is verwezenlijkt, is niet bekend.

5. Hongarije

a. Munkaörseg (Militie)

De Munkaörseg is opgericht kort na de revolutie van 1956. Alle leden zijn vrijwilligers, waarvan 80% lid- of kandidaat partijlid is.

De totale sterkte wordt geschat op 50.000 man.

De leden tekenen een contract voor 5 jaar en - afhankelijk van de functie die zij hebben - besteden zij 120-400 uur per jaar aan de militia.

Het kader, veelal reserve officieren, krijgt een speciale opleiding aan de Militaire Akademie in Budapest.

Ook deze organisatie is een partij-apparaat, dat wordt ingezet door de eerste secretaris van de Partij. Organisatorisch staat de Munkaörseg onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Tot de taak van de Munkaörseg behoort:

- het deelnemen aan de territoriale verdediging;
- het uitvoeren van politiediensten;
- het bestrijden van vijandelijke subversieve activiteiten en
- het deelnemen aan het georganiseerd bestrijden van vijandelijke luchtlandingseenheden.

Afhankelijk van de plaats, het dorp of de fabriek zijn de eenheden van deze organisatie onderverdeeld in pelotons, compagnieën of bataljons. Iedere stadswijk van Budapest beschikt over een eigen bataljon.

Naar schatting beschikt Hongarije over ongeveer 80 Munkaörseg-bataljons.

6. Bulgarije

a. NM (Narodna Militia - Volksmilitie)

De Volksmilitie in Bulgarije ressorteert onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Deze organisatie heeft tot taak:

- het assisteren van de bevolking bij natuurrampen;
- het regelen van het verkeer en
- het deelnemen aan de territoriale verdediging.

De totale sterkte wordt geschat op 50.000 man.

Voor de bewaking van belangrijke objecten en openbare gebouwen bestaat een andere (militie) organisatie.

7. Roemenie

a. Patriottische Garde

De Patriottische Garde, die in 1945 werd opgericht, ressorteert v.w.b. de inzet onder de Uitvoerende Comité's van de Volksraden en v.w.b. de speciale opleiding en de begeleiding van het personeel onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Voor de militaire opleiding en de uitrusting is het Ministerie van Defensie verantwoordelijk.

Sinds de Tsjechoslowaakse crisis wordt deze organisatie meer dan voorheen ingeschakeld bij de territoriale verdediging. Tot de taak van deze organisatie behoort:

- het bewaken van bedrijven en belangrijke industriële objecten;
- de handhaving van de openbare orde en in oorlogstijd:
 - het beveiligen van de verbindingslijnen en aanvoer-routes;
 - het optreden tegen vijandelijke luchtlandingseenheden en
 - het vervullen van gevechtsoopdrachten in samenwerking met de Roemeense strijdkrachten.

Op alle niveau's van de administratieve indeling van het land worden staven voor de Patriottische Garde aangetroffen. Aan het hoofd van deze staven staan actief dienende officieren of reserve officieren.

Deze organisatie, die nauw is betrokken bij het geven van de pré-militaire opleiding, stelt lesmateriaal ter beschikking en organiseert oefeningen.

Over het algemeen bestaat de bewapening uit lichte handvuurwapens doch enkele eenheden zijn uitgerust met anti-tankwapens en mitrailleurs.

8. Joegoslavië

a. Militie

In 1975 zijn door de Ministers van Binnenlandse Zaken der Deelrepublicken nieuwe militie-eenheden opgericht, die als belangrijkste taak zouden krijgen:

- het handhaven van de openbare orde en
- het ondernemen van acties tegen terroristische groepen.

De sterkte van de eenheden zou minstens een bataljon per Republiek zijn en ze zouden bestaan uit reservisten en beroepspersoneel.

Tijdens de parade, welke begin 1975 in Belgrado is gehouden, zijn dergelijke eenheden waargenomen, welke zijn uitgerust met gepantserde personeelsvoertuigen.

Nadere gegevens dienen te worden afgewacht.

IV. CONCLUSIES

In de meeste Warschaupaktlanden zijn organisaties opgericht die geheel of gedeeltelijk zijn belast met de opleiding van de bevolking voor zowel de militaire verdediging van het vaderland, als voor de civiele verdediging.

De genoemde organisaties zijn hoofdzakelijk belast met het verzorgen van de technische aspecten van bedoelde opleidingen. De laatste jaren zijn in de meeste WP-landen deze opleidingen wettelijk gereguleerd en zijn de taken van de para-militaire opleidingsorganisaties duidelijk omschreven.

Gezien de plaats die deze organisaties in de samenleving innemen, gelet op het uitbreiden van de taak, zodat niet meer alleen de pré-militaire opleiding maar ook de civiele verdedigingsopleiding wordt verzorgd, mede gelet op het toenemende aantal voor deze doelen opgeleide instructeurs en de modernisatie van het instructie-systeem, kan worden verwacht dat de bevolking beter dan voorheen wordt voorbereid voor de verdediging van het vaderland.

De para-militaire eenheden dienen in eerste instantie te worden gezien als "politie-apparaat" in handen van de Communistische Partijen. In tweede instantie als organisaties die worden ingezet voor respectievelijk de civiele verdediging en de territoriale verdediging.

Gezien het feit, dat deze organisaties kunnen worden ingeschakeld voor het ondersteunen van de reguliere strijdkrachten en het overnemen van bepaalde taken van deze strijdkrachten dient met deze para-militaire organisaties terdege rekening te worden gehouden.